MUSKULOSKELETAL

FYSIOTERAPI er et speciale i fysioterapi, som omhandler diagnostik, forebyggelse og behandling af lidelser i ryg og bevægeapparat.

Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi

- Uddanner
- Afholder kurser
- Indhenter, implementerer og formidler viden
- Kvalitetsudvikler
- Akkrediterer og kvalitetssikrer
- Er Danmarks medlemsorganisation (MO) af det internationale forbund IFOMT under WCPT

INDHOLD/FORTEGNELSE

- 1 Uddannelse i Muskuloskeletal Fysioterapi er en kilde til faglig og personlig udvikling til gavn for patienter
- 2 Leder
- 4 Særtilbud til medlemmer af DFFMF – Manual Therapy Journal og JOSPT
- 5 IFOMT 2008 - Nyt om Smerter
- 7 Uddannelse og kurser
- 8 3 bøger om differential-diagnostik

Lars Johansen med nyerhvervet titel – Muskuloskeletal Fysioterapeut (DipMT).

Uddannelse i Muskuloskeletal Fysioterapi er en kilde til faglig og personlig udvikling til gavn for patienter

AF PER KJÆR, SPECIALIST I MUSKULOSKELETAL FYSIOTERAPI, PH.D.

Fysiotapeuterne Lars Johansen og Henrik Christoffersen har netop bestået eksamen del to i Muskuloskeletal Fysioterapi, DipMT. I et interview fortæller de, at uddannelsen giver faglig sikkerhed, gode redskaber til at håndtere personer med komplekse problemstillinger i bevægeapparatet, bedre kontakt og kommunikation med patienter og læger. Endelig giver uddannelsen inspiration i samarbejdet med kolleger.

I denne artikel kan du læse om eksamen i Muskuloskeletal Fysioterapi. Lars og Henrik fortæller, hvorfor de har valgt uddannelse i Muskuloskeletal Fysioterapi, hvad de får ud af det personligt og i forhold til patienter, læger og kolleger. Artiklen sætter fokus på, hvad der får fysiotapeuter til at bruge oceaner af tid og penge på noget, der i sig selv ikke giver noget økonomisk afkast. De nyerhvervede kompetencer giver i dag ikke overenskomstmæssig ret til at tage et højere honorar for behandling.

Lidt historik

Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi (DFFMF) har siden slutningen af 70'erne afholdt eksamen i musculoskeletal fysioterapi. I alt 62 fysiotapeuter har bestået del 1 eksamen (ExamMT) og 33 har bestået del 2 eksamen (DipMT). I starten var det bare en lille håndfuld pionerer blandt fysiotapeuter uddannet hos James Cyriax i

UDDANNELSE I MUSKULOSKELETAL FYSIOTERAPI

- Gennemført kurserne 1A, 1B, 2A, 2B, 2C (225 kursustimer + forberedelse)
- Bestået Case Rapport og praktisk eksamen del 1 (Exam MT)
- Yderligere tre kurser: 3A, 3B og 3C (90 kursustimer + forberedelse)
- 150 timer klinisk supervision (fordelt på kurser, gruppe- og individuel supervision)
- Eksamens del 2 (Dip MT)

Deltidsforløb på omtrent 3 1/2 år (min.) sideløbende med relevant praksis. 62 Fysiotapeuter har gennemført del 1 og 33 fysiotapeuter har gennemført del 2.

REDAKTIONEN

Martin B. Josefson, redaktør (ansv.) Muskuloskeletal Fysioterapeut, DipMT.
mbj@rygfys.dk

Per Kjær, faglig medredaktør
Specialist i Muskuloskeletal Fysioterapi, DipMT, PhD.
perkjær@fysio-innovation.dk

Arne Elkjær, PR.
Muskuloskeletal Fysioterapeut,
DipMT
arne.fys@mail.dk

ANNONCEINFORMATION

Tina Sperling, ts@dadl.dk

BLADET MF ONLINE

[www.muskuloskeletal.dk/
sw45048.asp](http://www.muskuloskeletal.dk/sw45048.asp)

ISSN tryk: 1902-9977

ISSN web: 1902-9985

MT-NYT (ONLINE NYHEDER)

[www.muskuloskeletal.dk/
sw2332.asp](http://www.muskuloskeletal.dk/sw2332.asp)

**SPECIALISERING FOR
FYSIOTERAPEUTER**

Uddannelsen i Muskuloskeletal Fysioterapi – specialisering i diagnostik og behandling af ryg og bevægeapparat.

Med det fulde uddannelsesforløb opnår du specialviden, klinisk ekspertise og et internationalt anerkendt uddannelsesniveau indenfor feltet – og kan anvende titlen Muskuloskeletal Fysioterapeut.

Uddannelsen er godkendt af IFOMT, der er en subgruppe under WCPT repræsenterende specialet manuel/muskuloskeletal fysioterapi.

Læs mere:
[www.muskuloskeletal.dk/
sw2167.asp](http://www.muskuloskeletal.dk/sw2167.asp)

Leder

Supertilbud på internationale tidsskrifter

Det er med stor glæde, jeg kan annoncere et netop etableret samarbejde mellem DFFMF og Manual Therapy Journal samt JOSPT. Det er lykkedes at få særdeles gode tilbud i hus til alle medlemmer på disse velanseste tidsskrifter. De kører på individuel basis, dvs. man skal selv henvende sig vedrørende abonnement. Læs mere på side 4.

IFOMT 2008 kongressen

IFOMT 2008 Kongressen i Rotterdam havde faglighed i højsædet, men bød også på organisatoriske møder og sociale samt kulturelle oplevelser. »Connecting Science to Quality of Life« blev belyst fra flere sider.

Kongressen bekræftede at IFOMT under

WCPT står stærkt som internationalt forbund for manuel/muskuloskeletal fysioterapi - og at muskuloskeletal fysioterapi er et vigtigt speciale for fysioterapeuter samt patienter med bevægeapparatsbesvær.

Uddannelse der »rygger« – Stud MF

Specialisering – læs interviewet i dette blad hvor to netop nyudklækkede muskuloskeletale fysioterapeuter (DipMT) deler ud af deres oplevelser.

Hent inspiration og se nogle af de oplevelser, som flere og flere vælger målrettet at gå efter; mange af vore kursister deltager efterhånden i det fulde uddannelsesforløb fra starten af.

God læselyst og god inspiration

Martin B. Josefson

FORTSAT >

London og hos Freddy Kaltenborn i Norge. De samme fysioterapeuter indførte og underviste i manuel terapi i Danmark. De blev i øvrigt truet med eksklusion af foreningen Danske Fysioterapeuter, fordi der ikke skulle være forskel på folk. Heldigvis har meget ændret sig siden da. Det er nu anerkendt, at det er nødvendigt at erhverve sig særlig faglig ekspertise og at videreuddanne sig som fysioterapeut.

I midten af 90-erne blev kursusrækken i muskuloskeletal fysioterapi lagt om. En vigtig del af denne omlægning var, at lægge op til et egentligt uddannelsesforløb med evalueringer undervejs for at sikre en bedre læring. Strategien ser ud til at virke. Flere og flere fysioterapeuter melder sig til hele uddannelsesforløbet.

Henrik og Lars' historie

Lars Johansen har været fysioterapeut i 24 år. Under studiet fandt han det manuelle interessant, og han vidste allerede dengang, at det var den del af fysioterapien, han ville arbejde med. Henrik Christoffersen er fra den nye generation af fysioterapeuter, som tog bachelor eksamen i 2002. Også Henrik fik allerede under studiet blod på tanden i forhold til at arbejde med manuel terapi. Både Lars og Henrik tog deres første kurser i manuelt terapi umiddelbart efter grunduddannelsen. Begge fordi de ikke syntes, at de kunne nok.

Hvad får man ud af at tage eksamen i muskuloskeletal fysioterapi?

På spørgsmålet: »Hvad har du fået ud af at tage eksamen i muskuloskeletal fysioterapi?« svarer Lars og Henrik ret forskelligt.

Lars forklarer, at det at være på forkant fagligt er naturligt for ham. Han har i alle årene fulgt med tidens kurser og strømninger. Derfor var det en naturlig følge at tage eksamen. Han fortsætter: »Når man som jeg i mange år har arbejdet på klinik, er det vigtigt at gøre noget for at holde sin faglighed skærpet. Man må sætte sig et mål, som hvis man vil løbe en maraton eller cykle Vättern rundt. Målet hjælper en til at holde koncentration, at komme ud at træne, også når det regner og lysten ikke er der. Så jeg har fået sat de faglige basale ting på plads. Efter eksamen føler jeg mig fagligt kompetent, og det er en følge af en mangeårig proces«. Lars fremhæver, at den væsentligste motivation for at tage eksamen er et ønske om at ville være bedst mulig i mødet med patienten. Og her føler han, at den sidste del af uddannelsesforløbet inden eksamen har ændret meget. Specielt i forhold til kommunikation med patienter.

Henrik betragter sig selv som en væsentlig bedre fysioterapeut i sammenligning med tidligere. Han fortæller, at han nu kan håndtere langt større faglige udfordringer og mere komplekse patienter. Der kommer flere patienter til klinikken nu, hvor deres egen fysioterapeut f.eks. ønsker en second opinion. Han har flere patienter med langvarige smerter og sy-

KLINISK KOMPETENCEUDVIKLING

Gennem uddannelsen opnås færdigheder i diagnostik, klinisk beslutningstagen og formidling. Desuden opøves manuelle færdigheder til ledmobilisering og -manipulation, bløddelsbehandling, specifik træning og øvelsesinstruktion. Undervisningen er delvist bygget op omkring patientdemonstrationer, hvorved den kliniske proces og interaktion med patienten belyses – og delvist omkring teori, opgaver og supervision. MF-uddannelsen udvikles i takt med forskningsresultater, ny evidens og erfaringer med muskuloskeletal fysioterapi på nationalt og internationalt plan.

i helikopterperspektiv, og ser hvordan patienten udvikler sig undervejs. Nogen patienter siger, at jeg er en god psykolog. De får meget ud af bare en snak, om de problemer de har. Den mentale proces oplever patienter meget positivt og givende.«

Forholdet til læger

For Lars har det at tage eksamen i muskuloskeletal fysioterapi ikke medført nogen ændring fra den ene dag til den anden. »Jeg tror at på en landklinik som vores, er det ikke af den store betydning. Lægerne kender mig jo gennem 15-20 år, og de ved, at jeg forsøger at gøre mig umage med mit arbejde.«

Henrik har fået langt mere positive reaktioner på epikriser. De går på præcision i diagnostik, og det faglige niveau i tilbagemeldingerne. Dermed er samarbejdet med lægerne blevet væsentlig bedre. »Vi har gjort os selv mere attraktive som samarbejdspartnere. Vi får patienter henvist til udredning snarere end til behandling af distinkte diagnoser. Lægerne stoler på, at vi kan lave udredninger, men også at vi vender tilbage til dem, hvis det er noget, vi ikke kan gøre noget ved.«

Forholdet til kolleger

Lars tror, at hans uddannelsesforløb virker inspirerende for kollegerne i klinikken. »At kaste sig over noget giver et kick, det giver appetit, lyst til at komme til bunds i den enkelte patient. Det at man er optændt og entusiastisk, det smitter af på kollegaerne«, siger Lars. Han har i den sidste del af forløbet haft et nært samarbejde med Sanne Holst Jensen fra Odense. De har afsat faste dage til at læse og modtage supervision sammen. Lars fremhæver dette samarbejde, som et meget vigtigt led i at få lært tingene ved at diskutere både faglitteratur og patienter.

På klinikken i Skødstrup, hvor Henrik arbejder, har tre fysiotapeuter fulgtes ad gennem hele forløbet. De har haft stor glæde af hinanden og kunnet udveksle faglige erfaringer på samme niveau. Henrik udtales: »Kolleger fra klinikkerne rundt om ved godt, at vi har bestået eksamen. De synes, det er godt gået, og de

nes, at han har et mere reelt behandlingstilbud til dem. Henrik fortsætter: »Jeg har fået grundlæggende struktur på anamnese, undersøgelse og behandling. Det giver overblik og mulighed for at være nuanceret i forhold til de problemstillinger, jeg møder i klinikken. Jeg føler en større sikkerhed i hverdagen; jeg har det niveau, der skal til. Jeg kan se bredere og mere nuanceret end før. Endelig føler jeg mig bedre til at kommunikere med patienter og samarbejdspartnere.«

Forholdet til patienter

Både Lars og Henrik synes, at der er sket en række ændringer i forhold til håndtering af patienter. De drager patienten mere ind i beslutninger, og ser kommunikation som noget meget vigtigt.

Lars udtales: »Noget af det vigtigste er, at jeg føler mig fagligt kompetent. Det har været lærenrigt at sætte ekstra tid af. Kommunikation er noget af det, som jeg er blevet allermest opmærksom på. Der er kommet meget mere samtal. Det bliver mere og mere vigtigt at have patienten med. Hvordan kan vi gøre det bedste for dig, er mit kernespørgsmål til patienten. Det er supervision gennem det sidste halve år, som har gjort mig bedre til at kommunikere og få patienten med.«

Henrik siger: »Helt generelt har jeg en anden rolle i forhold til patienter. Jeg hviler mere i mig selv som fysioterapeut, end jeg gjorde. Jeg har været for forhippet på at få patienter ned på briksen og mosle med dem, men nu tager jeg tiden til en snak, og det har jeg ikke kunnet gøre tidligere. Min større teoretiske viden gør, at jeg ved lige præcis, hvad jeg vil bruge mine spørgsmål til.« Henrik fortsætter: »Jeg kan mærke mit overskud til at inddrage patienterne i undersøgelse og behandling. Nu kan jeg se det hele

LARS JOHANSEN

Alder: 49, gift med Lise, to voksne børn

Uddannelse: Fysioterapeutskolen i Odense 1984, Muskuloskeletal Fysioterapeut (DipMT) 2008

Job: Medejer af Søndersø Fysioterapi siden 1990

Andre kurser: MDT (McKenzie) A-D + eksamen, MET, MFR, NDU, Akupunktur

HENRIK CHRISTOFFERSEN

Alder: 31, gift med Anne Mette

Uddannelse: Professionsbachelor i Fysioterapi fra Fysioterapeutskolen i Århus 2002, Muskuloskeletal Fysioterapeut (DipMT) 2008

Job: Skødstrup Fysioterapi siden 2003, medejer siden 2007

Andre kurser: Neurodynamik for hemiplegikere, dynamisk stabilitet, MDT A, Supersole

FAKTABOKS

- Lars' vigtigste argumenter for at gennemføre en uddannelse i Muskuloskeletal Fysioterapi
1. Du føler dig fagligt skærpet
  2. Det er spændende at fordybe sig i faget sammen med kollegaer
  3. Du får et fagligt kick ved at gå i dybden med tingene fra din hverdag
  4. Du er gennem uddannelse og eksamen med til at vise beslutningstagerne at vi fysiotapeuter er kompetente og seriøse samarbejdspartnere på rygområdet

FAKTABOKS

Henriks vigtigste argumenter for at gennemføre en uddannelse i Muskuloskeletal Fysioterapi

1. Du bliver en dygtigere fysioterapeut: du får struktur, sikkerhed og relevant teoretisk, praktisk og klinisk viden.
2. Du får et bredere perspektiv på undersøgelse, diagnostik og behandling
3. Du kan trygt og naturligt varetage rollen som primærkontakt
4. Din hverdag bliver sjovere og mere udfordrende
5. Du føler dig i stand til at varetage mere specielle og spændende udfordringer i klinikken

vil gerne bruge os, og sender patienter, som de ikke selv kan hjælpe. Eksamens bliver betragtet som en blåstempiling af, at man er en dygtig fysioterapeut.

Plusser og minusser ved uddannelsen

Både Lars og Henrik fremhæver supervision som en meget væsentlig faktor til at bringe en videre som fysioterapeut. Henrik siger: »Supervision har virkelig rykket. Det er helt ekstremt givende fordi man går fra at fokusere på teknikker til at sidde overfor patienter og sætte det ind i en større sammenhæng. Man skal forholde sig til den viden, man har fået på kurserne i praksis«. Lars siger: »Supervision er krævende og givende: man er på, og det er på samme tid motiverende og udfordrende. Og så giver det mulighed for at få højt kvalificeret eneundervisning«.

Minusser er der ikke mange af, mere en opfordring til kommende deltagere i uddannelsen: Sørg for at skabe en gruppe at studere sammen med. Det er det mest givende.

Hvorfor skal du uddanne dig i Muskuloskeletal Fysioterapi?

Lars og Henrik fremhæver, at man bliver en bedre fysioterapeut, man bliver fagligt skærpet igennem uddannelsen. Man får en sjovere hverdag, og man får flere faglige udfordringer. Endelig kan man trygt varetage rollen som primærkontakt for personer med muskuloskeletale lidelser.

Så selv om der endnu ikke er forhandlet noget særligt sygesikringshonorar for undersøgelse og behandling varetaget af kompetente og veluddannede fysioterapeuter, så er der god grund til at videreuddanne sig. Den faglige tilfredsstillelse er lønnen i sig selv indtil videre. Som Henrik udtrykker det: »Det har gjort en forskel. Ja, det har kostet mange penge, men det har været det hele værd. Græsset er grønnere på den anden side af eksamen. Mødet med dygtige kolleger og et stort netværk. Det gør en forskel.«

Særtilbud til medlemmer af DFFMF - Manual Therapy Journal og JOSPT

AF MARTIN B. JOSEFSEN, FORMAND, REDAKTØR – MBJ@RYGFYS.DK

Efter korrespondenser og møder på IFOMT kongres i Rotterdam i år er det lykkes at skaffe super gode tilbuds til medlemmer af Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi. Alle medlemmer af DFFMF (på engelsk: DMPA – Danish Musculoskeletal Physiotherapy Association) er berettiget disse individuelle tilbuds.

Manual Therapy Journal og JOSPT (Journal of Orthopaedic and Sports Physical Therapy) er begge peer-reviewed og bl.a. Medline (PubMed)

indekseret. Tilbuddene er særligt gunstige ved »online only« abonnementer, der desuden inkluderer adgang til alle tidligere publikationer i arkiverne.

Det er med særlig stolthed, at Manual Therapy Journal nu kan tilbydes medlemmer til særpris. Tidsskriftet har nu om dage bl.a. originalartikler, reviews og såkaldte masterclasses af høj kvalitet – og udkommer 6 gange årligt i fyldige formater. Megen relevant forskning publiceres i netop dette attraktive tidsskrift.

JOSPT fremmer for øjeblikket interaktive elementer og byder bl.a. på online billeddiagnostiske arkiver relateret til artikler. Der er mange klinisk relevante gennemgange og enkelte originalartikler. Udkommer 12 gange årligt.

Prøvenumre og yderligere information

Jeg vil gerne opfordre alle til at tage et kig på mulighederne. Se f.eks. prøvenumrene, så du får en idé om, hvad bladene indeholder.

Læs mere og abonnér via www.muskuloskeletal.dk/fagblad (vælg Int. Tidskrifter).

MANUAL THERAPY JOURNAL – SÆRTILBUD FOR MEDLEMMER AF DFFMF (DMPA)

Normalpris pr år	Særtilbud 1 pr år	Særtilbud 2 pr år
€ 156 (online + arkiv + print)	€ 109 (online + arkiv)	€ 133 (online + arkiv + print)
Se annonce side 6		

JOSPT – SÆRTILBUD FOR MEDLEMMER AF DFFMF (DMPA)

Normalpris pr år	Særtilbud 1 pr år	Særtilbud 2 pr år
\$ 260 (online + arkiv + print)	\$ 49 (online + arkiv)	\$ 175 (online + arkiv + print)

IFOMT 2008 - Nyt om Smerter

AF INGE RIS, SPECIALIST I MUSKULOSKELETAL FYSIOTERAPI, DIPMT, MSCR.

Above and beyond – the brain in complaints; Lorimer Moseley.

Lorimer Moseley gennemgik hjernens andel i oplevelsen af rygsmærter. Hjernen er som en blomkål, fyldt med neuroner, som repræsenterer alt fra kroppen; sprog, viden, erindringer, tanker m.m. Dette netværk af neuroner (neuromatrix) reagerer ved en smertepåvirkning på en individuelt tilpasset måde, ligesom en underskrift (neurosignature). Denne respons indeholder motoriske reaktioner (f.eks. ændret neuromuskulær kontrol), endokrine, immunologiske og autonome reaktioner. Derved påvirker smerter hele kroppen på mange forskellige niveauer.

Denne respons påvirkes af mange faktorer såsom patienternes forventninger, bekymringer, egen forstærlser - men også af behandlernes information (f.eks. »din diskus er skredet«) og forventninger fra familie og arbejdsplasser. Summen af disse påvirkninger på smerterne kan enten være at »det er nok ikke så slemt« og smerterne inhiberes eller at »dette er en alvorlig sygdom« som kan forværre smerterne. Der er mange faktorer, som kan påvirke rygsmærter. Lorimer og hans team har fundet frem til, at det kan medføre en ændret kropsforståelse, som kan udtrykke sig på forskellige måder. Smerterne kan spredes fra den ene side til modsat side, der kan være en ændret 2-punkts diskrimination på ryggen og ændret postural proprioception. Patienter har eksempelvis svært ved at lave bækkenkip.

Det ser ud til, at følgende kan mindske smerter: at patienten skifter fokus væk fra smerter, forbedring af humøret hos patienten, at øge viden om smertemekanismer og at mindske angst for bevægelse.

The more you know about pain, the less it frightens you and the less you worry about it

Lorimer Moseley og hans gruppe har lavet en undersøgelse for at finde en sammenhæng mellem viden om smertemekanismer, angst for smerter og »katastroferende« tanker om smerter. I alt 1498 personer deltog i et undervisningsprogram. De besvarede forskellige spørgeskemaer som vedrører smerter og smertetanker. De konkluderede, at øget viden om smerter mindsede angst for smerter og mindsede de »katastroferende« tanker.

Dette betyder, at øget viden om smerterfysiologi hos populationen er indikeret, for at kunne mindske smerter.

»I'm not a psychologist - I'm a physiotherapist«. M.A. Jones fra Australia.

Der sker for tiden et skift fra en biomekanisk tilgang til en biopsykosocial tilgang. WHO har allerede defineret det ved at patienternes kliniske billede defineres på »impairments« i kroppen, nedsat funktionsniveau og nedsat deltagelsesniveau. Til trods for det er der fortsat mange der arbejder biomekanisk. Både i den akutte og kroniske patient påvirker tanker, meninger, angst, bekymringer og katastroferende tanker deres situation. Til samme kaldes det et »illness schema« (som er et begreb fra kognitiv terapi). Dette er tanker vedrørende symptomer, forløb, årsagssammenhæng og prognose. Dette »skema« sammen med patientens generelle selv-skema (selvforståelse) har betydning for forløbet.

Som behandler skal vi orientere os om hvorvidt patienten har bekymringer og frustrationer på grund af smerter, eller om patienten er ved at udvikle stress eller en depression. Her anvendes narrativ ræsonnering. Narrativ ræsonnering kan bruges til at afdække forståelse af patientens livsverden, deres fortælling, perspektiver, sociale og kulturelle forståelser. Hvordan håndterer patienten sine smerter? Hvilke forventninger er der til forløbet, er patienten bange for bevægelser? Hvad mener patientens familie og arbejdet om deres problem? Isolerer patienten sig fra andre? Er patienten bekymret eller deprimeret?

Den bekymrende patient kan og skal vi hjælpe. Vi kan hjælpe patienten med at forstå sine egne reaktionsmønstre, vi kan formidle viden om smerter og lave (del)mål for behandlinger, gradvis udsætter patienten for tiltagende smerter (graded exposure), lære patienten afspændingsteknikker og give patienten redskaber og viden om hvordan man kan håndtere tilbagefaldf.

David Lamb Memorial Award til Helen Slater

Helen Slater fra Aalborg universitet modtog the David Lamb Memorial Reward for hendes forskning på tennisalbue og centrale smerte mekanismer. Denne undersøgelse refereres der til i fagbladet Muskuloskeletal Fysioterapi nr. 2 - 2008.

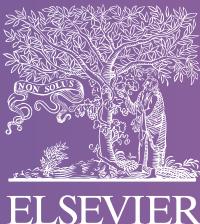

Erik Thoennes var formand for IFOMT 2008 kongresudvalget.

MERE FRA IFOMT 2008 KONGRESSEN

Læs flere beretninger fra IFOMT 2008 online – www.muskuloskeletal.dk/sw2332.asp (MT-Nyt). Herunder kan du bl.a. læse om

- Stemningsberetning
- Nyt om Neurodynamik
- Nyt om Cervicalcolumna og hovedpine
- Generalforsamling
- Teacher Meeting
- Hvor er IFOMT på vej hen

Exclusive discount on a personal subscription for Danish Musculoskeletal Physiotherapy Association (DMPA)

Manual Therapy

Editors: Professor Ann Moore, UK and Associate Professor Gwendolen Jull, Australia

- A truly international journal of musculoskeletal therapy – bringing you the best of the research relevant to clinical practice.

Latest 2007 Impact Factor 1.923*

©Journal Citation Reports 2008, published by Thomson Reuters

ISSN 1356-689X

Volume 13

Published 6 times a year

Aims and Scope

- Manual Therapy* is a peer-reviewed journal catering for the diverse needs of the various professions engaged in all aspects of manual therapy.
- Regular features of the journal include review articles, original papers, a master-class section, abstracts, case reports, technical notes and book reviews.
- We also welcome letters to the Editors offering constructive comment on published papers. Papers submitted to the journal are peer-reviewed by an international advisory board.

For more details please go online to:

www.manualtherapyjournal.com

Ordering is easy!

Yes! Please enter my subscription to *Manual Therapy* (ISSN: 1356-689X, Volume 13, 6 issues, 2008)

Price   Full price personal rate

DMPA Discounted Individual Rate

for full online access only (full archive access, no print)

Euros€ 156.00

109.00

DMPA Discounted Individual Rate

for full access print + online

133.00

EUR rates available to subscribers in Europe; JPY available to subscribers in Japan; US\$ rates available to all other subscribers.

Prices are subject to change without notice. Subscriptions are sold on a calendar year basis.

I enclose a cheque for _____ (made payable to Elsevier Ltd.)

I wish to pay by credit card: amount _____

American Express   Mastercard   Visa (delete as appropriate)

Card Number _____

Expiry Date _____

Signature* _____

Your details

Name _____

Address _____

Postcode/Zip _____ Country _____

Email _____

MT20082

Elsevier is obliged to add VAT at the appropriate member country rate for unregistered customers in all EU states, with the exception of Luxembourg. Canadian customers should add 7% GST. Please therefore add the applicable tax amount to the total product value in the box provided. If you are registered for VAT, please provide your VAT registered number here:

As part of Elsevier, we would like to use the details provided to keep you informed about future projects, services and special offers from Elsevier that might be of interest to you. If you would like to receive such information, please tick this box

We may pass your information to relevant and selected third parties who may wish to contact you with products, offers and services that may be of interest to you. If you would like us to do this, please tick this box

Post all orders to:

Elsevier Ltd., Journals Marketing, 32 Jamestown Road, London NW1 7BY, UK

Phone:

Europe, Middle East, Africa: +31 20 485 3757

Asia: +65 6349 0222

Japan: +81 3 5561 5033

USA and Canada: +1 407 345 4020

Toll free for North America: +1 877 839 7126

Fax:

+31 20 484 3249

Email:

Europe, Middle East, Africa: nlinfo@elsevier.com

Asia: asiainfo@elsevier.com

Japan: jp.info@elsevier.com

United States and Canada: usinfo@elsevier.com

Uddannelse og kurser

Uddannelsen i muskuloskeletal fysioterapi

Specialviden og klinisk ekspertise i diagnostik og behandling af ryg og bevægeapparat.

Uddannelsen i muskuloskeletal fysioterapi varer 3½ år og tages sideløbende med praksis efter endt grunduddannelse i fysioterapi. Uddannelsen er internationalt godkendt under verdensforbundet for muskuloskeletal fysioterapi. For yderligere information: www.muskuloskeletal.dk/sw299.asp og www.muskuloskeletal.dk/sw2177.asp

KURSUS	DATO	KURSUS	DATO
Ultralydsscanning - Transversus abdominus og multifidus Roskilde	25.08.2008	Dynamisk Stabilitet - Lumbal Tårnby	20.-22.10.2008
Dynamisk Stabilitet - Intro Tårnby	25.-26.08.2008	MF Trin 2C - Klinik supervision Ringe	Del 1: 24.-26.10.2008 Del 2: 07.-09.11.2008
MF Trin 2A Tårnby	Del 1: 31.08-02.09.2008 Del 2: 14.-15.09.2008	Ultralydsscanning, præsentation - Achillessenen Roskilde	27.10.2008
MF Trin 2B - Extra Tårnby	Del 1: 07.-09.09.2008 Del 2: 21.-22.09.2008	MF Trin 3C - Klinik supervision Tårnby	19.-21.11.2008
MF Trin 2A Vejen	Del 1: 19.-21.09.2008 Del 2: 03.-05.10.2008	Case Rapport kursus Tårnby	26.11.2008 10.12.2008 opfølgnings: 28.01.2009
Dynamisk Stabilitet - Skulder Tårnby	23.-24.09.2008	Fordybelseskursus - Ansigtssmerter og craniomandibulære dysfunktioner Holbæk/Frederiksberg	01-02.11.2008
MF Trin 1A Vejen	Del 1: 26.-28.09.2008 Del 2: 10.-11.10.2008	MF Trin 3C - Klinik supervision Tårnby	19.-21.11.2008
MF Trin 1B Tårnby	Del 1: 28.-30.09.2008 Del 2: 12.-13.10.2008	Cervical Spine and Cervicogenic Headache - Gwendolen Jull, Professor (AU) (Efter Fagfestival 2009) Tårnby	29.-30.03.2008
MF Trin 3A Tårnby	29.09.-01.10.2008	Se den komplette og opdaterede kalender på: www.muskuloskeletal.dk/sw1576.asp Yderligere info og tilmelding via online kursuskalender.	
Fordybelseskursus - Skulder Tårnby	08.10.-10.10.2008		
MF kursus i Medicinske Sygdomme og Røde Flag Tårnby	17.-18.10.2008		

Mødekalender

Møder/events, symposier m.m.

Online event-kalender:

www.muskuloskeletal.dk/sw26278.asp

2008		2009
I 12th World Congress on Pain IASP Glasgow, Scotland, UK	17.-22.08	10th Nordic Congress on Orthopaedic Manipulative Therapy and Medicine OMT Sweden, Society of OM, ECE IFOMT Göteborg, Sverige
Fysio-Fagfestival Danske Fysioterapeuter Odense Congress Center	26.-28.03.2009	Low Back Pain Forum Boston
		IFOMT Congress 2012 Quebec, Canada

3 bøger om differentialdiagnostik

Bente Thomsen, afdelingslæge fra RygCenter Fyn, har anmeldt 3 bøger om differentialdiagnostik for fysioterapeuter. Læs de fulde anmeldelser på hjemmesiden

Differential Diagnosis for Primary Care. A Handbook for Health Care Practitioners. 2nd edition – Jamison, Jennifer R.

... Selv om intentionen med bogen er god, og selv om der er mange gode detaljer, er der dog for mange fejl og faldgruber til, at jeg kan anbefale den.

Samlet bedømmelse: 3/10

Differential Diagnosis for Physical Therapists. Screening for Referral. 4th edition – Goodman & Snyder

... Med de få nævnte forbehold kan bogen varmt anbefales alle klinisk arbejdende fysioterapeu-

ter. Den vil være en god hjælp til at skærpe opmærksomheden på røde flag og vejlede om handlemuligheder, når sådanne optræder.

Samlet bedømmelse: 9/10

Primary Care for the Physical Therapist. Examination and Triage – Boissonnault, William G.

... Bogen kan anbefales som en introduktion til differentialdiagnostik, men den erfarene fysioterapeut vil nok foretrække mere fyldige værker.

Samlet bedømmelse: 7/10

Husk kommende obligatorisk kursus i differentialdiagnostik – se kursuskalenderen online.

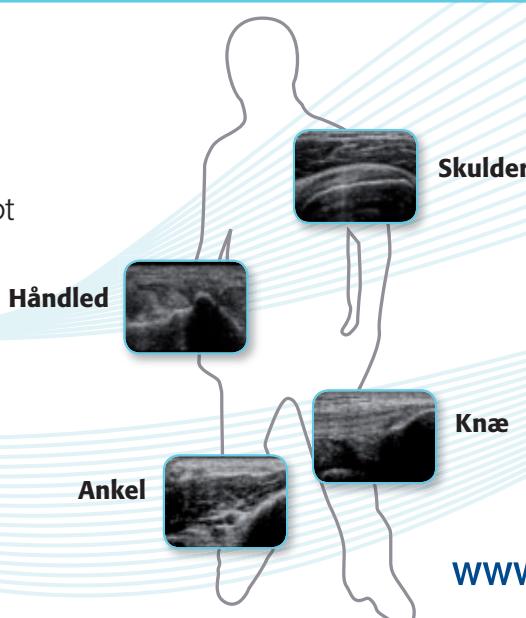
FAKTABOKS

Læs anmeldelserne og se bestillingsoplysninger online – www.muskuloskeletal.dk/sw2334.asp

Ultralydsscannere fra SonoSite®

- Fremragende billedkvalitet
- Let at anvende
- Mobilt 3,5 kg
- Robust
- Genialt uddannelseskoncept

CMA Medico
Mærsk-Andersen as

www.ultralydsskanning.nu